

# Déli Hirlap

PENTEK, 1931. MÁJUS 22.

BÁNSÁGI  
MAGYAR NAPILAP

TIMISOARA-TEMESVÁR, VII. ÉVF. 113. SZ.

FŐSZERKESZTŐ:  
VUCHETICH ENDRE

## A hősök

Írta: TAKÁCS JÁNOS  
kisjenői plébános.

Az élet mélyeséges katasztrófái, az emberiség nagy szenvedései azt bizonyítják, hogy a valódi, lángoló kinszenvedések és reménytelenségek éjszakájában felnyílik a legtitikosabb bensők, meghalljuk lelki szükségleteink szótát, lefújuk a szív mélyén szendergő hítről az elfeledkezések porát és a súlypont újból a lélek végtelen értékeibe esik.

Vannak dátumok az emberiség életében, amelyek nagy események, nagy emberek emlékének vannak szentelve. Ezen dátumok emlékei nagy eszmék pályafutásának határpontjai. Ilyen nagy dátumhoz értünk ma mi is. Hatalmas beszédek, nagy szónoklatok hangzanak ellentét az országban, politikai pártok, ellentétés nézetű emberek ugyanazt az eszmét éltetik és az általános ünnepen ki merné feltenni a kérdést, hogy vajjon tiszta érzéssel ünnepelünk-e, levertük-e lelkünk mélyéről, lelkünk szárnyairól a földi önzés porát, a gyűlölet politikáját, mielőtt a nagy hősök pantheonjába lépnenek, hogy letegyik emléküknél a tisztelet koszorúját?

A rideg halál árnyékában megpihenni fájó érzés, a természetnek önkéntelen megborzadása. A halált megédesíteni, a haldokló ajkakra mosolyt fakasztani nem lehet. S ime ami az embernek, ami mindnyájunknak keserű adóssága, ami nehézség, fájó tész az élet végperceit, azt a világ minden táján szétszóró sírhantok alatt szendergő hősök nemes büszkeséggel, büszke diadallal, diadalmas hősiességgel győzték le! Tehát mégis csak van, kell lennie valaminek, ami a halált is édesítse, ami a haldokló ajkakra is mosolyt fakasszon, ami felülmulja, legyőzze az emberi természet gyöngeségét. Ez a valami az Istentől belénk oltott esze: a h a z a s z e r e t e t.

Az az eszme, amit a haza szent fogalma impregnált lelkünkbe, kölcsönözte a hősöknek az erőt, hogy a harsóna érees hangjára a veszélyeztetett hon megmentésére siessenek s ha kell, saját dobogó koblúkkal tartásák fel a halálhozó golyók millióit. Ez ama szent eszme, mely vaskos karjukba életkardot adott, hogyha kell északnak, délnek, nyugatnak és keletnek egyaránt suhintásák támadó ellenei elé, mégha saját életükkel fizetnének

## Az eset az igazsággal

az, hogy tudni kell szembe nézni vele. Ebből kiindulva a következőket válaszolom Pogány Lászlónak a Temesvári Hirlapban megjelent nyilatkozatára, hangsúlyozva, hogy ezen válaszomban csak azon tények felsorolására szoritkozom, melyek a bánsági Magyar Párt üléseiről felvett jegyzőkönyvekben megállapíthatók:

1. A május 15-iki elnöki tanácsülésen Pogány László is résztvett, a független svábokkal kötött megegyezéshez hozzájárult, amint ezt nagyon könnyen megállapíthatja az ezen ülésről felvett jegyzőkönyvből, vagy abból a levélből, amely az elnöki tanács máj. 19-iki határozata alapján küldött az elnökség Pogány Lászlónak. Ebben kifejezetten hivatkozik Pogány Lászlónak hozzájárulására az egyhangu határozathoz és arra, hogy ezzel lapjában szembe fordult. Ambrózy báró emlékezőtehetségével szemben, amelyre Pogány hivatkozik, ez a fontos.

2. Az elnöki tanács keddi esti ülésén újra megállapítást nyert, hogy Ambrózy elnök szombaton este tanácskozás közben telefonértesítést kapott Pogány Lászlótól, amelyet az elnöki tanács tagjaival egy közölt, hogy Z a g o n i beszélt telefonon Pogánnyal megmondotta neki, Bethlen nem akadályozza meg a bánsági megegyezés végrehajtását, de az ügyel a választások után foglalkozik majd a párt. Itt újra nem Ambrózy elnök emlékezőtehetségére hivatkozunk, mint a T. H., hanem a jegyzőkönyvre.

3. Pogány László kolozsvári utazásával kapcsolatban teljes egészében fentartjuk, amit írunk. Ugyanezt Ambrózy a kedden tartott ülésen megismételte. Ha itt differencia mutatkozik Pogány szerint aközött, amit Ambrózy Pogány

közléseként jelentett az elnöki tanácsnak és aközött, amit Pogány, tényleg mondott, akkor ennek elintézése kettőjükre tartozik.

Amit ezután számozatlan pontokban válaszol a Déli Hirlap ténymegállapításaira, arra röviden a következőket jegyezzük meg:

Naivitás azt hinni, hogy a pártelnökségnek jogilag módjában állna bármely tagozatától megvonni a választási jelet, amíg a tagozat a párttól el nem szakad. A választási jelet a párt kapja és nem egy tagozat, vagy az elnökség. Ha csak ezért küldte fel Ambrózy saját iniciatívájából és saját felelősségére Pogányt Kolozsvárra, akkor ettől a fáradságtól megkímélhetné volna. Politikailag iskolázott bármely vezetője tagja a pártnak eloszlathatta volna ilyen aggályait.

Ami a magyar érdekek szolgálatára való hivatkozást illeti, igaz örömmel tölt el, ha a T. H. is eddigi magatartása után, amiről szintén jegyzőkönyvek tanuskodnak, megváltoztatja álláspontját és érdekeit alárendeli a bánsági magyarság akaratának és érdekeinek. Szép az is, hogy a választási harc előestéjén nem tartja fontosnak a maga ügyét. Igaza van. Hisz a listát már benyújtották és most csak ez lehet a fontos a választásokkal kapcsolatban. Hogy mit tart ezenkívül fontosnak, igazán nem érdekel. Hogy pedig „egyszerűen hátat fordít az ügynek”, jó jel, mert remélhető, hogy ezzel a megfordulással végre meglátja a bánsági magyarság igazi érdekeit s nem fog igyekezni továbbra is elgánesolni a Magyar Párt egyhangu elhatározásának keresztülvitelét.

Végül kötelességünk közölni Ambrózy Andor bárónak kijelentéseit, melyeket tegnap délután Pogány nyilatkozatával szemben nekünk

tett, anélkül, hogy személyét a magunk részéről ilyen formában bele akartuk volna vonni a provokált vitába, de spontán megnyilatkozása volt egynemely T. H.-tévedés helyreigazítására. Ambrózy báró felhívott telefonon és a következőket mondotta:

— Én Pogány Lászlót csak annak közlésére hatalmaztam fel, amit a vele való telefonbeszélgetés után az elnöki tanácsnak mondtam, mint az ő kolozsvári értesülését. Semmiféle megjegyzést ezen kijelentésemhez nem fűztem. Tehát nem nyilatkozhattam a Déli Hirlapról sem. Ezek már a T. H. külön megjegyzései, amelyekhez nekem semmi közöm.

— A szavazásra vonatkozólag tényleg mondtam Pogánynak, hogy szavazás nem történt, de azt is mondtam, hogy olyan egyhangu, viharos a klamációval fogadták el a svábokkal való megegyezést, hogy szavazásra nem is került sor. Így igaz, hogy Pogány sem szavazott, mert senki sem szavazott.

Ez a nyilatkozat, melyet felkérés nélkül tett Ambrózy báró, élénken reávilágít arra a játékra, mely a szavak közül a T. H. nyilatkozatában folyik. Ott egy kicsit hozzátenni, itt egy kicsit elvenni a közlés céljából kért nyilatkozatból és készen van a Temesvári Hirlapnak — az általa hivatkozott „régí vidéki zsurnalizmus” receptje szerinti — „esete az igazsággal”.

is. Ez a tüzes eszme vértette fel hőstestvéreinket oly bátorsággal, hogy a sívító srappell és gránát csak testükön áthatva érhetett el az édes haza rajongva szeretett határait. És ez az eszme, a honszeretet, véres betűkkel írja be a történelembe a dicső vértanúk neveit, hogy mi és a késői unekák áldó imádság mellett mondják el sírhantjuk előtt nagy nevelket!

Mártírok e hősök s méltán nevezük őket a haza mártírjainak, mert egy eszme, a haza oltárán áldoztak fel önmagukat. Azért, bár elszorult a szívünk a nagy fájdalom és verteség láttára, mi ma forró könnyeinkből habékoszorút fonunk a sírhalmokra s mélyen átérzett kegyelet adójával zarándokolunk hozzátok hőstestvéreink, tanubizonyosságul annak, hogy

értünk, a hazáért kiontott véreket bár mohón felszivta a száraz erdei föld, véretek nem megy feledésbe, míg csak egyetlen egy nemesen érző szív dobog a békét nélkülöző földtekén. Véretekkel írtátok eltörölhetetlenül lelkünkbe neveteket! Dicső sírjaitokra mély áhitattal leborulva szent imafohászt küldünk az egekbe a ti jutalmatokért, örök boldogságtokért!

Román opera

Ma  
A'arcosbál  
Aca de Barbu, Lya Pop,  
Octav Arbore felléptével

Péntek  
Tannhäuser  
Leuer Hubert a bécsi Staatsoper tagjának vendégjátéka

Szombat  
Pillangó kisasszony  
Tiron Silva és Arbore felléptével

# A rossz békeszerződések

az okai annak, hogy az emberekből még mindig nem enyészett el a háborus gyűlölség és irigység — mondják már Amerikában is

## A revízió visszhangja egyre erősebb

Néhány esztendő előtt az emberek még közönyösek maradtak, amikor egyes legyőzött államok kiejtették a békevizíó nevét. Ma már világszerte hangoztatják, hogy a mai békeszerződések az okai minden boldogtalanságnak, minden nehézségnek és éppen ezért szükséges azok békés revíziója. A békevizíó az a győző államokban is van már visszhangja és ma már természetesnek tartják az emberek, hogy ez a téma ott szerepel a mindennapi problémák között.

Newyorkban a háborúban résztvevett amerikai veteránok Spafford őrnagy elnökletével nagy gyűlést tartottak, amelyen a békeszerződések ellen beszéltek.

A szónokok kiemelték, hogy a rossz békeszerződések az okai annak, hogy az emberekből még nem enyészett el a háborus gyűlölség és háborus irigység. Határozati javaslatot fogadtak el, amelyben követelik a békeszerződések revízióját, valamint az emberek között a békeség szellemének terjesztését.

A határozati javaslatról Hoover elnököt is értesítették, aki távirati válaszában kijelentette, hogy örömmel látja az amerikai veteránoknak a háborus gyűlölködés megszüntetésére irányuló törekvését. A gyűlés után bankett volt, amelynek az volt az érdekessége, hogy arra meghívták azokat a jelenleg amerikai polgárokat, akik a háborúban a német hadseregben szolgáltak. A banketten számos előkelő amerikai személyiség vett részt. Cobland szenátor felkötőjében kijelentette, hogy a világ szükségére van egy erős Németországra, amely a nyugatot megvédelmezzé a bolsevizmus ellen. Európának meg kell adni a lehetőséget a boldogulásra és azért revízió alá kell venni az összes békeszerződéseket.

Larson, New-Yersey amerikai állam kormányzója, a Népszövetség titkárságához kábeltáviratot intézett, amelyben a békeszerződés revízióját kéri. A táviratban többek között ezeket mondja:

New-Yersey állam polgársága arra a meggyőződésre jutott, hogy a békeszerződések rosszak és sirját ássák meg a mai Európának. A legsúlyosabb a trianoni békeszerződés, amely Magyarországtól olyan területeket is elcsatolt, amelyeken túlnyomóan magyar lakosság van és amely területek nélkül Magyarország nem életképes. New-Yersey állam polgársága nevében kéri, hasson oda a Népszövét

ség, hogy a békeszerződéseket békés úton megváltoztassák és Magyarország mai területét megnagyobbítsák.

Leon Blum, az ismert francia szocialista politikus és publicista, a Populaire című lapban a genfi német-osztrák vámuinó vitájával kapcsolatban azt írja, hogy Németország és Ausztria nem juttat volna abba a kényszerhelyzetbe, hogy ezt a vámuinót megkösse, ha a békeszerződések jók volnának. Azonban a békeszerződések rosszak és így követelni kell azok megváltoztatását.

Egyetlen nemzetnek sincsen joga, hogy a békeszerződések alapján olyan állapotot tartson fenn, amely természetellenes és amely más nemzetek tönkretételét jelenti. Nem szabad olyan szerződéseket fentartani, amelyek egyes államok élet szükségleteit elvágják. A revíziót nem lehet és nem szabad kikerülni. Azoknak nincsen igazuk, akik azt mondják, hogy a békevizíó háborus veszedelmet jelent. Háborus veszedelmet egyedül csak a mai állapot fentartása jelent.

## A pincérek kollektív szerződése június elsején lejár és az eddigi tárgyalások a munkaadókkal még nem vezettek eredményre

A temesvári vendéglősök és kávéosok ipartársulata és a pincérek között fennálló kollektív szerződés június elsején jár le. Az új kollektív szerződés megkötésére vonatkozó tárgyalások már megindultak. A vendéglősök és kávéosok arra való hivatkozással, hogy a rendkívül súlyos gazdasági helyzet következtében a vendéglők és kávéházak forgalma igen megcsappant, a kollektív szerződésben ki akarják mondani a pincérek rendes heti fizetésének harminc százalékkal való leállítását. A tíz százalékos jutalék, amely a pincéreknél a vendégek által fizetett számlákból jár, változatlanul megmaradna továbbra is. A pincérek maguk is belátják, hogy az éttermek és kávéházak forgalma megcsappant és hajlandók némi leállításba belemenni, azonban az legfeljebb tíz százalékos lehet. További feltételük az, hogy a kollektív szerződés a pincérekre is ter-

jessze ki a nyolc órás munkaidőt. A vendéglősök és kávéosok ipartársulata rámutat arra, hogy a pincérek fizetése eléri a havi nyolcezer lejt is, amennyit a többi ipari szakmák munkásai nem igen keresnek és tovább kitartanak azon álláspont mellett, hogy a fizetéseket harminc százalékkal csökkentésék. Ami pedig a nyolc órás munkaidő bevezetését illeti, a vendéglői és kávéházi szakmában elképzelhetetlen már csak azért is, mert akkor az esti szakmány lejártá után a vendégeket a helyiségből haza kellene küldeni és szó sem lehetne a záróra meghosszabbításáról sem. Az ellentétek a munkaadók és munkások között még mindenesetre jelentékenyek, azonban remélhetőleg, hogy győzni fog a belátás és június elsejéig sikerül az új kollektív szerződést békés egyetértéssel megkötöni.

## Kijátszották az iparosokat

a kormánylistán való jelölésnél és ezért politikai pártállásuk szerint fognak szavazni

A temesvári és a bánági iparosságot a kormány részéről súlyos mellőzés érte. Ismeretes, hogy az iparosság a kormányval választási kartell megkötése érdekében tárgyalásokat folytatott és a temesvári iparosság Olariu Péter ipartestületi elnököt jelölte a kamarai listára. Az iparosság legnagyobb meglepetésére azonban megbizott-

jaként a temesi listán Pordea Ágost dr. neve szerepel Olariu Péter helyett. Erre a temesvári és bánági iparosság vezetői értekezletet tartottak, amelyen Olariu beszámolt bukaresti útjának eredményéről. A tanácskozás után a következő kommunikét adták ki:

Mint hogy a sajtó ismételen foglalkozott a bánági iparos érdekelt-

**ABBAZIA**

**HOTEL REGINA STEFANIE**

**Szép tavasz az Adrián**

Vámmentes zóna — Leszállított árak

150 szoba és lakosztály. Fürdő és házi zenekar

**Golf — Májustól fürdőszekzon**

Tulajdonos: KUNZ E. Ugyanezen vezetés alatt

**PALACE-HOTEL**



A legjobb üdülés egy tengeri uti

A NORDAPRA (15 nap) 11.600 lejűl tejjeb

A SPITZBERGARA (25 nap) 29.200 lejűl tejjeb

Utbaizításokkal és prospektu-

sokkal szolgál díjtalanul

**NORDDEUTSCHER LLOYD BREMEN,**

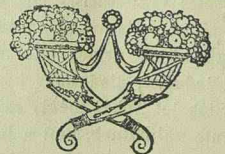
**F. MISSLER S. A. R. TIMISOARA**

**IV. Str. I. C. Bratianu No. 5. Tel. 260.**

segek részéről való parlamenti jelölések ügyével, megállapítani kívánjuk, hogy május másodikán Jorga miniszterelnök ur megbízásából a kisiparosok bukaresti központjához megkeresés érkezett, hogy a kisiparosok parlamenti jelöltet válasszanak. Ezen megkeresést érdekből kötelességszerűen teljesítették, azonban megállapítást nyert, hogy a kormány eltért azon eredeti megfontolásától, hogy a parlamentben a gazdasági szervezetek, mint ilyenek, képviselőhez jussanak, miért is a bánági kisiparnak sem áll módjában jelöltet állítani.

A kommuniké világos és érthető. A temesvári és bánági iparosság nem ismeri el Pordea Ágost kolozsvári ügyvédet az iparosság képviselőjének, a kormánnyal kötött választási egyezményt nemlétezőnek tekinti, így visszanyerte akció szabadságát és a kamarai és szenátusi választásokon az iparosok oda adják le szavazatukat, ahova a lelkiismeretük, kisebbségi fajhoz, vagy politikai pártához való tartozandóságuk diktálja.

**Pasztorizált tej,** állandóan friss joghurt, tejfel, vaj, sajt, továbbá felvágottak, ímbisz. Legolcsóbb uzsonnázó. **Watz A., Belv., Hunyadi-u. 2.** (Városháza-épület). Telefon: 15-90. — Tej házhoz szállítva.



## Kertkedvelők

Musa Enete (banánpáma), minden kertnek legszebb magse, nyáron át 2 méter magasságra nő, Hortensia különböző szép színekben, továbbá egyéb dísznövények, levágott virágok, konyhakerti, virág- és fűmag mindenkor kaphatók

**MÜHLE ARPÁD**

udv. szállító kertészeti telepén,

Timisoara, III., Bul. Mih. Viteazul (Erzsébetváros, Püspök-ut)

2. sz. a Politechnikum mellett.

**Eső-, napernyők, ugyszintén fűzők gyári áron legolcsóbban és a legnagyobb választékban a Román Ernyőgyár R.-T. u. eladási fiókjában, Temesvár-Józsefv., Küntli-tér 5.**

Mindennemű ernyők és fűzők javítása, gyorsan és olcsón. A Kereskedők Részleteladási Szindikátusának tagja. Fűzők mérték után 24 óra alatt készülnek.

# Csak egy országos párt

nem jelölt Temes megyében, ahol tizenegy listán száztíz jelölt veszi fel a küzdelmet a kamarai mandátumokért

## A kisebbségi lista a nyolcadik

Ma délután hat órakor a kamarai választásokra szóló jelölőlísták benyújtásának törvényes határideje lejár. A helyzet most már teljesen kialakult és tegnap Athanasiu Miklós törvényszéki elnöknel megjelent a Lupu-párt, valamint a kamatellenes liga vezetősége és bejelentették, hogy részt vesznek a választásokon. Az utóbbi két politikai alakulat a választási listáját ma fogja kiegészíteni.

A kamarai listák sorrend szerű elhelyezkedése a következő. Az első hely üresen maradt, mert a liberálisok által benyújtott listát visszavonták s így a számozás a római kettős sel kezdődik. A szavazólapon a listák a következő elhelyezést nyerik: II. Averescu-párt, III. Bratianu György pártja, IV. kormánypárt, V. nemzeti parasztpárt, VI. városi és falusi dolgozók blokkja, VII. országos zsidópárt, VIII. magyar párti blokk, IX. Cuza-féle keresztény nemzetvédelmi liga, X. szociáldemokrata párt, XI. a kamatellenes liga és XII. Lupu-párt. Így tehát összesen tizenegy lista veszi fel a küzdelmet száztíz jelölttel.

Athanasiu törvényszéki elnök eddig egyetlen listát sem utasított vissza és a jelölések érvényessége most már attól függ, hogy a 106.000 lei választási költséget ma, csütörtök délután hat óráig befizetik-e.

A választási listákat az egész országban benyújtották már és megállapítható, hogy az eddigi pártokon kívül Bessarabiában még egy párt veszi fel a küzdelmet és ez a Stere vezetése alatt álló demokrata parasztpárt. Így tehát tizenkét párt vesz részt a kamarai választásokon. A választási agitáció az egész országban egyre nagyobb hevességet vesz fel. Összezőrdülések napirenden vannak. Főleg a nemzeti parasztpárti jelöltek kiüldenek egy királyhoz, mint a belügyminiszterhez tiltakozó táviratokat, hogy a kormány kortesei a választási küzdelmet lehetetlenné teszik és terrorizálnak. Érdekes esete volt Jorgának Carmanesti községben. A falusi bírónak, aki nem tudta, hogy a miniszterelnökkel áll szemben, több kérdést intézett. A bírónak erre olyan válaszokat adott, amelyekben Jorga izgatott és kormányserést látott és ezért a bírót utasítására letartóztatták. A ploestii törvényszék vádtaása azonban utóbb szabadlábra helyezte.

Maniu Gyula Bukarestbe érkezett és az összes ellenzéki pártokkal megállapást akar létesíteni a választások tisztaságának ellenőrzésére. Tegnap délelőtt a nemzeti parasztpárt értekezletet tartott és azon Maniu sulyosan támadta a kormányt, mert a választási propaganda szabadságát veszélyezteti.

Maniunak az a törekvése, hogy az összes ellenzéki pártok nevében a király elé járul és elpanaszolja, hogy a kormány lehetetlenné teszi a választási szabadságot. A nemzeti parasztpárt Bukarestben tegnap gyűléseket tartott és azokon Maniu, valamint Mihalache heves kirohanásokat intéztek a kormány ellen.

A nemzeti parasztpárt óriási erőfeszítéseket tesz, hogy a megsemmisítő vereséget elkerülje. Madgearu felhívást intézett a kereskedőkhez és hivatkozik arra, hogy a nemzeti parasztpárt kormánya és parlamentje mit tett a kereskedő-

társadalom érdekében. Kéri a kereskedőket, ne higgyenek a kormánynak, amely most is félrevezette őket, választási kartelt kötött, de azt nem tartotta be és többi ígéretei is ilyenek. Radulescu, Vlascamegye állandó választmányának elnöke, egyenesen a királyhoz intézett táviratot és a megyei választmányi elnökök hatáskörének felfüggesztését alkotmányellenesnek minősíti. A távirat nagy feltűnést keltett.

A kormány nem törődik ezekkel a tiltakozásokkal és Argetoianu belügyminiszter továbbra is szigorú választási rendeleteket ad ki.

## Nagy ur az inspektor

akinek egyszerű kézlegyintésére megállnak a robogó vonatok

Mégis jó, ha valaki vasutas és a vasutnál is nagy ur. Azt teheti meg a vonatokkal, amit akar. Meg is állíthatja őket, ha neki úgy tetszett. Radu inspektornak például most úgy tetszett, hogy a Resicára induló gyorsított személyvonatot megállítsa. A dolog ugyanis úgy történt, hogy Radu inspektornak hivatalosan Resicára kellett utazni. Azonban az ebéd nem tudott annyira sietni, hogy déli 12 óra 25 perckor ott lett volna pontosan a józsefvárosi pályaudva-

ron, amikor a resicai gyorsított vonat elindult. Mikor kilépett a peronra, akkor a vonat már jó messze tartott és az állomás kijárata felé közeledett. Azonban Radu inspektor azért inspektor, hogy ráparancsoljon a vonatra, hogy álljon. Egyszerűen leintette a vonatot. A vonat megállt és Radu inspektor kényelmesen odasétált, aztán felült és megengedte, hogy a vonat tovább menjen. A késés a kis incidens miatt csekély tíz perc volt.

## Fogjon össze a világ

mert csak úgy lehet az egyre nagyobbodó munkanélküliséget megoldani

Budapestén pénteken ül össze a népszövetségi ligák uniójának kongresszusa. Ezt megelőzően az európai együttműködés nemzetközi szövetsége már tegnap kezdte meg ülését a budai Vigadóban. Az elnöki székben Borell francia delegátus ült. Aelnökök voltak a magyar Pekár Gyula, az angol lady Gladstone és a német Heile. A kongresszuson valamennyi népszövetségi állam vesz részt összesen nyolcvan delegátussal. Borell elnöki megnyitóját után Pekár Gyula beszélt és a két legfontosabb problémának a munkanélküliséget és az agrárkérdést jelölte meg. Azután Sztérényi József báró emelkedett szólásra. A munkanélküliséget — mondotta — lehetetlen nemzeti alapon megoldani. Ebben a tekintetben szükség van az egész világ összefogására. Jelszavakat hangoz-

tatni nem ér semmit, szükség van gyakorlati megoldásra. Az agrárkérdést akként kell szabályozni, hogy egy a termelő, mint a fogyasztó államok meg legyenek elegendve. Ugy látja, hogy a német-osztrák vámegegyezmény, valamint a franciáknak a Népszövetség elé terjesztett gazdasági javaslata már a gyakorlati megoldás felé vezető lépések.

Huss, a nemzetközi munkaügyi hivatal titkára, aki mint megfigyelő volt jelen, a munkanélküliség egyik okát abban látja, hogy az európai országok egymással rivalizálnak, túltermelést idéztek elő ezzel és aztán egyszerre feleslegessé vált sok munkáskéz.

Zichy Ernő gróf javasolta, hogy Európa minden országában készítsenek pontos katasztert a munkanélküliekről, hogy meg lehessen

állapítani, mely szakmában milyen arányú a munkanélküliség és aztán keresni lehessen a megszüntetés módjait.

A második ülést ma tartják és annak elnökéül egyhangulag Pekár Gyulát választották meg. Borell indítványára Horthy Miklós kormányzót, Doumer új francia elnököt és Briand francia külügyminisztert táviratilag üdvözlötték.

## Májusban

aligha lesz városi közgyűlés

A városi nagytanács régebbi határozata értelmében a városi tanács minden hónap 20-án rendes közlést tart. Néhányszor egymásután ezt be is tartották és csak áprilisban tértek el ettől, mivel a költségvetés felülvizsgálására kiküldött bizottság nem készült el idejében a munkájával és a közgyűlést egy héttel később, április 27-én tartották meg. Tegnap volt május 20, amely napon szintén közgyűlést kellett volna tartani. A főpolgármester és a főjegyző hivatalosan távol vannak a fővárosban és a városházán senki nem tudja, hogy a közgyűlést mikor tartják és májusban egyáltalán megtartják-e. Annyi bizonyos, hogy a közgyűlési tárgysorozat összeállítására még nem történt semmiféle előkészület. Nem tudjuk, miket akar a város a májusi közgyűlésen tárgyalatni, de egy bizonyos, hogy a város és a tisztviselők között a Titulescu-pótlék ügyében történt megegyezést feltétlenül még májusban kell a közgyűlésnek letárgyalni, feltéve, hogy a város komolyan foglalkozik a gondolattal, hogy a tisztviselőknek a Titulescu-pótlékot június elsején — amint a megállapodás szól — ki akarja fizetni. Vagy talán arra vár a városi tanács, amíg biztosan tud arról: feloszlatták-e, vagy sem. Ha feloszlatták, akkor már ugysem tarthat közgyűlést

## Megszigorították az utlevelek kiállítását

A temesvári rendőrség utlevélosztályához tegnap a belügyminiszteriumtól rendelet érkezett, amely az egyéni és kollektív utlevelek beszerzésére vonatkozólag fontos utasításokat tartalmaz. A belügyminiszteri rendelet szerint a közös utlevélben szereplő minden egyes személy után az egyéni utlevél illetékeinek megfelelő díjak fizetendők. Azok a társaságok, vagy egyesületek, amelyek közös utlevéllel akarnak külföldre utazni, kötelesek kérvényeiket legalább tizenöt nappal előbb benyújtani, mivel ezeket a kérvényeket Bukarestbe küldik és ott nyerne elintézték. A kollektív utlevélhez ezentúl minden iratok szükségesek lesznek, amelyek eddig az egyéni utlevél megszerzéséhez kellek. Az egyéni utlevél beszerzésére vonatkozólag közli a rendelet, hogy egyéni utlevelet csak azok kaphatnak, akik igazolni tudják, hogy már hat hónapja Temesvárott laknak. Akik ezt bizonyítani nem tudják, azok az iratokhoz az utolsó lakhelyük hatóságainál beszerzett iratot csatolnak, mellyel igazolják, hogy ellenük semmiféle eljárás nem folyik.

## Kolozsvári Mentők 12. oszt. kézpénzsorsjátéka

Első osztály huzása 1931 július 5-én a kolozsvári városházán.  
A nyeremények kifizetését az ALBINA BANK garantálja.  
Főnyeremény 1,000,000 lei. — A nyeremények végösszege 4,000,000 lei.  
Központi Sorsjegyiroda Cluj, Str. Memorandului No. 16. ahonnan 117 lei, illetve fél sorsjegynél 67 lei ellenében postai rendelések postán eszközöltetnek.  
Minden sorsjegy 12 osztályon keresztül játszák. Sorsjegyek ára: Egész sorsjegy ára 100 lei, fél sorsjegy 50 lei. Főbizományos: Központi Bak Váltóüzlet és Keresk. R.-T., Timisoara I. Str. Alba Iulia 9. Telefon 15-15 és 15-23.  
Sorsjegyek a Déli Hírlap kiadóhivatalában is kaphatók és postán is rendelhetők. Mellékelendő 19 lej portára.

# Déli Hírlap

Beiratkoztató és kiadóhivatal:  
**BELVÁROS, SZENTGYÖRGY,  
 4. SZÁM.**

Telefon:

1-52, coto 9 után 10 és 2-42.

## ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Havonta 80, negyedévre 240, fél-  
 évre 450, évente 900 lei. — Ké-  
 lde: havonta 110, negyedévre  
 330, félévre 600, évente 1200 lei.  
 vagy egyenlő értékű váltás.

A szerkesztésért és kiadásért a  
 főszerkesztő felel.

A „Hirnap” Rt. Budapesti Hírlap Rt.

## Fildermann

neve szorosan belekapcsolódik a romániai zsidóság minden mozgalmába és szava, amelyet mindig a józan megfontolás vezérel, a zsidóság politikai állásfoglalásában is mindenkor döntő szerepet játszott. Fildermann, aki elnöke a romániai zsidók szövetségének, ma délbén Temesvárra érkezik és délután félöt órakor a Vigadóban előadást tart. Előadásában foglalkozni fog általánosságban a zsidó problémával különös tekintettel az új országos zsidó párt megalakulására. Fildermann volt az, aki egyben a parlamentben sikra szállott a zsidó vallású magyarok magyarságának elismerése érdekében. Előadásában ezen felette érdekes kérdéssel is foglalkozik, ami indokoltá teszi, hogy ne csak a szövetség tagjai, hanem mindenki, akit a kisebbségek ügye érdekel, jelenjen meg az előadáson. A szövetség titkára, aki már tegnap Temesvárra érkezett, külön kérte annak kihangsúlyozását, hogy Fildermann előadásán ne csak a zsidó szövetség híveit — amint egyes lapok átlátszó kortesfogással közölték, hanem minden érdeklődőt nagyon szívesen látnak.

A DÉLI HIRLAP legközelebbi száma a mai hősök napjára rendelt általános munkaszünetre való tekintettel szombaton korán reggel a rendes időben jelenik meg.

— A püspök bérmautja. Pacha Ágost temesvári püspök tegnap Lovrinban tartózkodott, ahol bérmautást végzett. A püspök ma Kisöszön, holnap pedig Kisbecskereken bérmaut. Szombaton Pacha Ágost püspök hazaérkezik a pünkösdi ünnepekre, amikor a székesegyházban fogja végezni az idej bérmautást. Pünkösöd után a püspök ismét a vidéken folytatja bérmautási körútját.

— Választói igazolványok kérté-lyen várhatók ki. A központi választási bizottság utasította az összes járásbírókat, hogy a választási igazolványokat május 31. délután hét óráig kötelesek kiadni. Temesvárott az első és második számú városi járásbírósnál vehetők át az igazolványok, az első számú járásbírósnál A-L, a másodiknál pedig M-Z kezdőbetűkig. Az első számú járásbírósnál csak délután 4-7, a második számú járásbírósnál pedig délután 8-12 és délután 4-7 óra között lehet jelentkezni.

## Az igazgató tehene

részére önkényesen rekvirált füvet meg kell védeni még durva kikötés árán is

Nincsovic József városi téglagyári munkás azzal a panasszal állított be a szerkesztőségünkbe, hogy Buna Demeter igazgató elbocsátotta a munkából. Az elbocsátás azért történt, mert Nincsovic nem engedelmkedett az igazgató parancsának. Buna Demeter igazgatónak tehene van és a közeli bázisai vágány lejtőjén termő füre — ő tudja: milyen alapon és joggon — igényt tart e tehene részére. Azért nem tűri, hogy a vágány mentén bárki is füvet vágjon. Ha a munkások ott valakit rajtakapnak füvágáson, az igazgató elé kell azt vinniük. Tegnap az emberek behoztak egy Schillinger György nevű magyar embert, aki pár marék füvet vágott ott sarlóval. Buna igazgató igen dühös lett és megparancsolta Nincsovicnak, hogy Schillinger büntetésül kösse ki:

villanyoszlophoz. Ezt a parancsot nem akarta teljesíteni Nincsovic, akit bántott, hogy Buna igazgató egy magyart kikötésre ítél, holott két nappal egy románnal szemben hasonló füvágás miatt megelégedett a leszárással. Buna Demeter igazgató Nincsovic Józsefet erre leszárdta és nyomban elküldte a munkából. Nincsovic a rajta esett sérelmet elpanaszolta a városi nagytanács több tagjának, akik a legközelebbi közgyűlésen interpellálni fognak. Megkérdezik a polgármestert, micsoda joga van Buna igazgatónak a bázisai vasuti pálya füvére és micsoda joga van, hogy kikötésre ítélje azokat, akik abból a fűből levágnak, végül pedig megkérdezik azt is: joga van-e egy igazságtalan parancsot nem hajt

Brandeis zenetanár növendékeinek vizsgahangversenye. Brandeis József zenetanár, aki a városi zeneiskolában hegedűt tanít, tanítványaival sikeres vizsgaelőadást tartott. A vizsgahangverseny, amelyen nagyszámú közönség is részt vett, megmutatta azt, hogy Brandeis, aki maga elismert művész, egyben kiváló zenepedagógus is. Sorra léptek a dobogóra az első, második és harmadik évfolyam növendékei, majd a haladók következtek és végül bemutatták tudásukat a mester kiváló tanítványai. Valamennyien igen szép eredményeket értek el, amit az egyes zeneismerők után fölhangzott tapsokán korenezt meg. A tanítványok sikere a tanító sikere is és a jelen voltak közül számosan gratuláltak Brandeis Józsefnek.

Nagy választék nyári ruhaanyagokban „LOUVRE” divatáruház

Crenian rendőrprefektus beosztása. Crenian Aurél ezredes, temesvári rendőrprefektus, akinek személye Temesvár összes társadalmi köreiből rokonszenvvel találkozik, beosztására vonatkozólag tegnap a belügyminisztertől táviratot kapott. A miniszter a távirat értelmében Crenian ideiglenesen a belügyminiszteriumba rendelte szolgálatra és így megdőlnék azok a híradások, amelyek személyével kapcsolatban napvilágot láttak. Crenian rendőrprefektus ideiglenes központi szolgálatra tehát csak átmeneti és a választások tartamára szól.

A Déli Hírlap Budapestben állandóan olvasható a PARK-SZALLOKÁ kávéházban, VIII., Baross-tér 10.

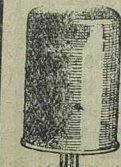
Manoilescu és Argetoianu nézeteltérése. Politikai körökben úgy tudják, hogy Manoilescu és Argetoianu között nézeteltérés tört ki. Manoilescu ugyanis bánási választási útjáról visszatérve meglepetten állapította meg, hogy összes híveit a választási jelölőlístából kihagyták. Manoilescu audiencián jelent meg az uralkodó előtt és a választások elhalasztását kérte.

Mindennemű szerszámok, épület- és burorveretek, vas- és rézburorok melyen leszárdított áron kaphatók. Scherter Ottó vaskereskedés, Temesvár-Belváros.

Ripensia—budapesti Vasas. A temesvári Ripensia ma, csütörtökön a budapesti Vasas csapatát látja vendégül. A Vasas játéka minden bizonnyal kielégíti azokat, akik a futballban a finomságot keresik. A kombinatív játékaról híres Vasas az elmúlt vasárnap a kiesés ellen harcoló Bástya ellen mutatta meg, hogy tud küzdeni és

szemüvegek és orrcsipesetek, minden ízűs, mindenarcfórs és hivatás számára FRANZTEJNOR & Co.

igy a Ripensia nehéz feladat előtt áll. A nemzetközi mérkőzés a Banatul-pályán délután öt órakor kezdődik. Előzőleg félnégy órai kezdettel a Banatul—Politechnica csapatai játszanak. A nemzetközi mérkőzésen kívül nagyobb sportesemény nem lesz Temesvárott. A második osztályú csapatok közül a Freidorf játszik barátságos mérkőzést a Tricolor csapatával. A mérkőzés Freidorfon délután öt órakor kezdődik. A külföldi sportesemények között első helyen áll a magyar válogatott belgrádi szereplése, ahol a jugoszláv válogatottal veszi fel a küzdelmet.



Nyáron zavartalan rádióvétel csak SUGA-KIT-tel lehetséges. SZALLAGSZÜRO. Tekerckészletek 4, 5, 6 lámpás összhullámu készülékekhez. Kapcsolási vázlat ingyen és bérmentve.

PHÖBUS

Radio Timisoara, Str. Bratianu 2. Tel. 13-32.

— Az új rendőrségi vezérfelügyelő. Bogdan rendőrségi vezérfelügyelő tegnap a bukaresti gyorsvonattal Temesvárra érkezett és átvette a kerületi rendőrfelügyelőség vezetését. Gussi vezérfelügyelőhelyettes megbízása átmeneti volt és helyettes lett Bogdanna. Deac Gyula vezérfelügyelő ma Bukarestbe utazik, ahol szolgálati tételre jelentkezik. Valószínű, hogy Deac bukaresti delegálása csak ideiglenes és a választások után ismét visszakérül Temesvárra.

— Nem lesz újabb fizetéscsökkenés. A bukaresti lapokban olyan hírek jelentek meg, mintha a kormány ismét redukálni akarná a köztisztviselők fizetését. Peter Julian dr. kormányzó tegnap délután Lugosról való visszatérése után kérdést intézett a kormányhoz és a fizetéscsökkenésről szóló hirt a leghatározottabban cáfolják.

— Megszüntették eljárás. Dasca Jenő rágalmazás miatt feljelentést tett Bocu Szevér volt miniszter ellen, aki állítólag azt a kijelentést tette róla, hogy a mezőgazdasági kamarai választások alkalmából tett propagandáján az autószámlákkal adós maradt. Fiala Kálmán dr. tegnapra tüzte ki ebben az ügyben a tárgyalást, azonban Dascal Jenő nem jelent meg és erre az eljárást megszüntették. Dascal állítólag nem vette át az idézést és ezért nem jelent meg a tárgyaláson.

— Anyakönyvi hírek. Születtek: Cimponeriu Alexandra, Schuller Pircska, Hager Mátyás és Gulyás János. Meghaltak: Sándor Károly 50, Buri Katalin 82, Folker Eliz 3, Zimmer Hona 23, Mészáros József 18 és Böhmle Anna 58 éves korában.

— A mozigazgatói állás körül. Ismeretes, hogy ifj. Taran Konstantin filmvállalkozó megtámadta Pop Amosnak mozigazgatóvá történt választását. A temesvári tábla mint mozigazgatási bíróság már tárgyalta ezt az ügyet és több tanút hallgatott ki, egyben elrendelte Domasniannu György nyugalmazott tábornok, volt főpolgármester kihallgatását is. Domasniannu kihallgatása tegnapra volt kitűzve, a tárgyaláson éles jogi vita hangzott el, végül a tábla úgy határozott, hogy nem látja szükségesnek Domasniannu kihallgatását. Ezután mindkét fél részéről a jogi indokokat terjesztették elő, majd a tábla úgy döntött, hogy az ítéletet a jövő héten szerdán, május huszonehedikén hirdeti ki.

\* Irodaáthelyezés. Várnay Elemér dr. ügyvédi irodáját Löffler B. palotába, III. emelet (Lift) helyezte át. Telefon 95.

## A Capitol és Apollo moz

felsőbb hatósági engedély alapján csütörtökön, május 21-én előadásokat tart, melynek bevételai a „Hősök-Alap” javára fordítanak. Az előadások kezdete: 5, 7, 9 órakor.

## Nőikalapok

legelőnyösebben

Daniel N. C. cégnél  
 III, József-tér 12

Szindikátustagok bevásárlási helye



## Történelemhamisítás árán sem lehet igazolni azt, hogy Magyarországot háborus bűnösség terheli

Budapesten a Tudományos Akadémia disztermében tegnap délelőtt tíz órakor nyílt meg a nemzetközi történelemtudományi kongresszus. A kongresszust nagy beszéddel nyitotta meg Berzeviczy Albert. Utalt arra, hogy a történelemtudománynak Magyarországon mindig nagy talaja volt, ami bizonyít az is, hogy kevés nemzet nyelvén írtak annyi történelmi munkát, mint éppen a magyará. A sors csapásai annyira ráneheztek Magyarországra, hogy fényes történetéből nem maradt más, csak a múlt. A múlt emlékeit azonban híven őrzik a magyar nép, hogy legalább képzeletben visszaálmodhassa magát abba a helyzetbe, amikor még nem volt

abban a szerencsétlen helyzetben, mint ma. Akik azt állítják, hogy Magyarország a múltban elkövetett hibái következtében jutott abba a helyzetbe, amelyet a békeszerződés teremtetett számára, azok nem ismerik a magyar nemzetet, sem pedig annak történelmét. Nem lehet szó Magyarország háborus bűnösségéről és ezt sem a múltban, sem a jövőben még történelemhamisítással sem lehet igazolni.

Klebelberg Kunó gróf kultuszminiszter szólalt föl azután és szívélyesen üdvözölte a kongresszuson résztvevő tizenöt állam hetven megjelent képviselőjét.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelenti: Esős, zivataros időjárás várható némi hőszűkülettel.

## ROLLOK

Singer, Gyár., Fő-u. Telef. 15-25

— A fűszerkereskedők zárórája, a temesvári fűszer- és csemegekereskedők tegnap este a záróra tárgyában értekezletet tartottak. A többség a hét órai záróra mellett foglalt állást. A kérdésben ma végleges döntést a Kereskedők Egyesületének választmányára hoz.

— Rendőrtisztek új beosztása. Giurea Titusz rendőrprefektus több áthelyezést foganatosított a rendőrség körében. Velici Kornél komiszárust, a gyárvárosi rendőrség főnökét, Manciu Miklós felügyelőt, a józsefvárosi rendőrség főnökét és Musteti Kornél komiszárust a rendőrség bünyügyi osztályához osztotta be. A gyárvárosi rendőrség vezetésével a prefektus Popescu Kornél komiszárust bízta meg, míg a józsefvárosi rendőrség vezetését Rode Sándor komiszárus, aki eddig a piaci rendőrség főnöke volt, veszi át. A piaci rendőrség főnöke Bacria Marin komiszárus lett. Opinea János komiszárust, aki eddig a bünyügyi osztálynál teljesített szolgálatot és Bába Áron szubkomiszárust, a gyárvárosi rendőrséghez osztották be. Tibu Sándor komiszárus az erzsébetvárosi rendőrséghez, Vitian Péter szubkomiszárus a rendőrség katonai ügyosztályától az utlevélosztályhoz, míg Vitian Péter helyére Grell József komiszárus került. Scher Sárát az utlevélosztálytól a kibágási osztályhoz osztották be, helyére pedig Tulea Demeter jött. Az új szolgálati beosztások a mai nappal érvénybe léptek.

— A Romániai Munkások Rokkant és Nyugdíjgyűlése 2. számú fiókpenztára e hó 31-én délután 3 órakor a Scholier-féle étteremben tartja folytatódó közgyűlését. A fizetőtagok és társfiókok tisztelettel meghívottnak. A fizetőtagok felkéretnek tagsági könyvüket magukkal hozni és mentől nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek. A vezetőség.

— Stein János dr. szabadlábos. Stein János dr. temesvári ügyvédet tudvalegleg kommunista agitációból kifolyólag letartóztatták. Nicolau Konstantin védő Varducea vizsgálóbíróhoz beadványt intézett és Stein szabadlábba helyezését kérte. A vizsgálóbíró a kérelmet kedvezően intézte el és Stein Jánost szabadlábba helyezte.

— Dr. Burián sebész áthelyeztetéséről Löffler-C. ház, I. emelet

Leszállított árak mellett a legolcsóbban vásárol szöveteket és hozzávalókat a Bánság legnagyobb és legrégebb szaküzletében

**"RABONG & SCHNEIDER"**

Temesvár-Belváros, Szt. György-tér, rom. kath. püspöki palota.

— Északarkai utazások lesznek a Norddeutscher Lloyd, Bremen rendezésében az idén júliustól augusztusig. A három utazás közül kettőt a „Lützow“ kétesavaros személyszállító hajó, egyet pedig a modernül berendezett „Sierra Cordoba“ kétesavaros személyszállító gőzessel bonyolítanak le. Mindhárom utvonat a norvégiai nyugati part legszebb pontjait érinti és így az utasok előtt úgy a déli, mint az északi rész csodálatos természeti szépségei feltárnak. Különösen kedvezményesek a „Lützow“ nevű hajóval bonyolítandó utak. Teljes tájékoztatást nyújtanak a Norddeutscher Lloyd, Bremen, képes prospektusai, de szívesen felvilágosítással szolgálnak az összes képviselők is.

Mélyen tisztelt vevőimnek a mai sulyos időkben teljesen szolgálatára állva a már is leszállított áraimból

**további árengedményt adok**

**5% 10% 15% 20%-ig**

az áru természetét és minősége szerint.

**LIDOLT VIKTOR**  
Temesvár-Belváros

## Választási gyűlések a kisebbségi blokk jelöltjei érdekében

Május 21-én, csütörtökön, a hősi napján általános munkaszünet van és ezt az alkalmat a Magyar Párt bányási tagozata propaganda-gyűlések tartására használja föl. Ezen a független svábság is részt vesz. A csütörtöki gyűlések, amelyeket Temesvár különböző kerületeiben tartanak, a következők: délelőtt kilenc órakor a Munkástelepen a Petneházy-féle vendéglőben, délelőtt tizenegy órakor a Gyárvárosban a Mednyánszky-féle vendéglőben, délután négy órakor a Mehalában a Backhaus-féle vendéglőben, délután hat órakor a Blaskovics-telepen a Schneider-féle vendéglőben és este nyolc órakor a Rónácon a Kovács-féle vendéglőben. Ezeknek a gyűléseknek Ambrózy Andor báró, Ungár Adolf dr., Rosenthal Marcel dr., Vuchetiich Endre dr., Kubán Endre, Szappanos Gyula, Páll György dr., Holló Gyula és mások lesznek a szónokai. A független svábok csütörtökön három választási népgyűlést rendeznek és pedig délután két órakor Lovrinban a Hügel-féle vendéglőben, délután négy órakor Nagyöszön a Bastillien-féle vendéglőben és délután hat órakor Máriaföldén a községi vendéglőben. Német részről ezeknek a gyűléseknek vezérszónokai Hügel Antal és Vogel Antal lesznek, a Magyar Párt részéről mindhárom gyűlésen Kriván Gyula dr. vesz részt, aki szintén elmondja a maga programbeszédét. A legközelebbi választási népgyűléseket Temes megye különböző falvaiban a Magyar Párt és a független svábság pünkösd két ünnepén, május 24-én és 25-én fogja megtartani.

## Mozi

### Dr. Fu Menchu

Új beszédfilm az Apolló-moziban

A gyárvárosi Apolló-mozi mátol kezdve négy napon keresztül egy németül beszélő hangosfilmet mutat be, amelynek bizonyára állandóan sok nézője lesz. A beszélő film egy feletté érdekesítő és izgalmas bünyügyi dráma, amelyet még az a körülmény is kiemel, hogy a cselekmény a távoli keleten játszódik le kínai környezetben és nagyrészt kínai szereplőkkel. A darab főhőse egy kínai orvos, Dr. Fu Menehu, aki véres bosszújával üldöz egy európai embert, aki azért, hogy a maga boldogságát elérhesse, tönkretette a kínainak családi boldogságát. A film cselekménye az első jelenettől az utolsóig lélekzetet visszafogó izgalomban tartja a közönséget. Az újdonság tele van izzó szerelemmel és még izzó gyűlölettel, amilyenre csak az európaiakban ördögöket látó sárga kínai képes. A címszerepben Werner Oland lép föl, a másik két nagy szerepet Neil Hamilton és Jane Artur alakítják. A film minden jelenete úgy felvétel, mint a beszéd visszaadásában tökéletes.

Mozi műsora.

Belvárosi Capitol mozi: A nagy vágy. (Beszélő film.)

Forum mozi: A nagyváros fényei. (Chaplin-film.)

**MENNYI FEGYVERÜK VAN?**  
Geniben a Népszövetség leszerelési előkészítő konferenciája tegnap Henderson angol külügyminiszter elnökelete alatt tanácskozott. Henderson megsürgette az egyes államokban dolgozó magánfegyvergyárak működésére vonatkozó adatok beszerzését. Ezenkívül szóba került, hogy az egyes államok adjanak pontos felvilágosítást fegyvereikről. Erre vonatkozólag kérdőíveket fognak kiadni. A Népszövetség előtt két ajánlat fekszik, az egyiket Németország terjesztette be, a másikat pedig Anglia. Németország azt kívánja, hogy a kérdőívek arra vonatkozólag is tartamazzanak rovatokat, hogy mennyi az egyes államok fegyvere és hadianyaga a raktárakban és ne csak azt mutassák ki, ami használatban van. Anglia indítványa az, hogy a kérdőíven az államok csak egyszerűen arra válaszoljanak, mennyi a fegyverkészletük. A tanácskozás elfogadta az angol javaslatot.

**Ingyenes mozielőadás a Forum-ban.** A Forum-mozi a mai hősi napja alkalmából délelőtt tizenegy órakor ingyenes előadást rendez. Az előadást hadirokkantok, hadirokkantok gyermekei és hadiárvaik beléptidij nélkül nézhetik meg. A délután három, öt, hét és este kilenc órakor tartandó előadások bevitelében a Forum-mozi igazgatósága hozzájárul a hadiárvaik felszólításához és a hősi kultusza alapjának gyarapítására.

Tenniszruha és kosztüm anyagok nagy választékban

**"LOUVRE" divatáruház**

\* A Sváb Kereskedelmi Bank üzlethelyiségeinek áthelyezése. A Sváb Kereskedelmi és Iparbank r.t. üzlethelyiségét áthelyezte a Belvárosba, Bulev. Regina Maria 6. (új szám 5) szám alá, a Banca Nationalával szemben.

— Ezer vasutas hiába vár fizetésre. Az államvasutak igazgatósága a múlt hónapban rendeletet adott ki, amely szerint a vasutasok fizetése minden hónap 15-én esedékes. A temesvári vasutagazgatóság összes osztályainál május 15-én ki is adták a fizetéseket, kivéve a józsefvárosi állomáson, ahol úgy a forgalomnál, mint pedig a raktárakban szolgálatot teljesítő tisztviselők és altisztek nem kaptak még fizetést. Körülbelül ezer emberről van szó, akik már negyvenegy nap óta nem kaptak fizetést. A fizetési listákat az Aradon székelő igazgatósági pénzügyi osztály készíti, amely azonban ezeket a jegyzékeket máig sem küldte meg Temesvárra.

\* **KELLEMESEN TÖLTI ESTÉJÉT. HA A PACSIRTAMEZŐBE MEGY VACSORAZNI.** Konyhája kitünő. — kiváló szilasi borok, figyelmes kiszolgálás. — jutányos árak. Minden este Becker Miklós (Song Jazz) és szalon zenekara hangversenyez.

**Prima teli hálószobák**  
avoridere, rózsa, körte stb.  
Nehéz, faragott olasz renaissance  
**Dió ebédlő**  
Modern polituros diófa  
**Uriszoba olcsón eladó.**  
**Dorn Butorgyár**  
III., Hattyu-u. 47.

— **Áramszünetelés.** A városi villanytelep igazgatósága ezennel a nagyérdemű közönség tudomására hozza, hogy a telep revíziós munkálatok végrehajtása végett — a katolikus pünkösdi első napján, esetleges szükség esetén a gör. kel. pünkösdi első napján is, tehát május 24-én, esetleg 31-én reggel 4—6 óráig teljesen üzemben kívül lesz, minek következtében ezen idő alatt az egész város területén szünetel a villamos áramszolgáltatás.

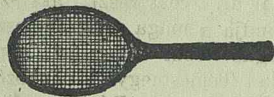
\* **Filmfelvétel Temesvárott.** Csütörtökön délelőtt 11 órakor egy filmtársaság a Lloyd-soron filmfelvételt készít. A filmet a Forum-mozi is vetíteni fogja.

**Tenniszraketi-hurozásokat szakszerűen készít**

**Káldor, Szent György-tér 4**

— **Házasság.** Heskia Bubi, Heskia — Maitre Jean — temesvári moztulajdonos fia, pénteken délelőtt tizenegy órakor köt Bukarestben az anyakönyvi hivatalban házasságot Grünbaum Ettival, Grünbaum bukaresti nagykereskedő leányával. Az egyházi esketés vasárnap este hét órakor lesz a bukaresti Negru Voda-utcában levő spanyolzsídó templomban.

\* **Vízum nélküli utazás Bécsbe** 30 százalékos vasuti kedvezmény június 21-ig. Visszatérési kedvezmény június 8-tól július 2-ig. Igazolványok kaphatók a Déli Hírlap kiadóhivatalában és a Központi Bank menetjegyi-irodájában. Ugyanott érdeklődők közelebbi felvilágosítást nyerhetnek. Az igazolvány ára 120 lei.



**TENNISZRACKETEK**

óriási választékban labdák, cipők, hurozás legolcsóbban „RECTA” Belváros, Hunyadi-utca

— **Elgázolt öreg asszony.** A Dóm-téren tegnap délután könnyen végzettsé válható autószerencsétlenség történt. Az egyik autó elütötte Fischer Janette hatvanöt éves Corvin Mátyás-utca 8. szám alatt lakó háztartási alkalmazottat, akinek bal karja eltört. A megsérült asszonyt a mentők a Bega-szanaszatóriumba szállították.

\* **Olesó utazási lehetőség Budapestre.** A Magyar Turistaszövetség június 21-ig Budapestre turista kiállítást rendez. A kiállítás látogatói félárú vasuti kedvezményben és ugyan csak félárú vízumban részesülnek. Június 21-ig bármely határállomárról Budapestre és május 21-től június 23-ig Budapestre bármely határállomásra — tetszés szerint másra is, mint arra, amelyen az utas érkezett — lehet félárú utazni. A vízumkedvezménytel utolsó ízben június 23-án lehet a magyar határt átlépni. A vasuti igazolványhoz egy sárga színű kiállítási belépőjegy ingyenesen jár. A félárú vízumot utólagosan Budapestben a Fővám-tér 8. szám alatti vámpalotában lehet megszerezni. Romániai utlevélre ez a vízum hat pengőbe kerül. Vasuti igazolvány minden személy részére külön szükséges, vízumigazolvány minden utlevélhez csak egy. Vasuti igazolvány Temesvárott a Déli Hírlapnál százhusz, vízumigazolvány száz leiert kapható.

## Kóró Pál heti krónikája

Nem tetszik az némelyeknek, hogy svábok és magyarok választásra együtt mennek, félnek, hogy ők plüre esnek, a fejük fáj, kavarog.

Igaz magyar, független sváb ájulásuk neveti, piktum-paktum, diktum-faktum, esa azért is áll a paktum, a két fél nem engedi.

Kitartunk a paktum mellett, jöttányit sem engedünk, akik rajtunk most nevetnek, majd jajgatva keseregnek s a végén mi nevetünk.

Tiz mandátum van Temesben, száz ember fut utána, majd meglátjuk: e versenyben ki érkezik be kenterben s kinek török a lába.

Uj kormányzó, uj prefektus, — örvend ember szive, juj, imádkozunk este-reggel, hogy most az uj emberekkel az irány is legyen uj.

— Husz éves érettségi találkozó. A temesvári városi felső kereskedelmi iskolában 1911. évben érettségizett osztálytársak (A és B) felkértek pünkösdi vasárnap (május 24-én) este 8 órakor az erzsébetvárosi Novotny-féle kerthelyiségben (nem az Elitben) husz éves találkozóra megjelenni. A rendezők nevében Croget Dezső.

\* **Anyos Viola képkiallítása** a Boncescu terrazon megnyílt. A kiállítás megtekinthető május 26-ig d. e. 11—1-ig és d. u. 4—8 óráig.

A nyilvános órán nálunk nincsen számjegy rajta, 6, ha így megyen ez továbbra, egy szép napon világ látja: elsikkadt a mutató.

Itt a meleg, izzadunk már, kezdődik a strandolás, — lányok, asszonyok, metresszek: feszülnek rajtuk a dresszek, — ingyen huskiállítás.

A pék, nehogy esődbe jusson, drágitotta kenyereink, de mi sajnós, szedte-vette, — mint frank királyasszony tetfe — kalácsot nem ehetünk.

Ajtónk előtt piros pünkösdi, kedvünk száll fent, mint sirály, vidámak vagyunk valóban, de megbukva sir kuckóban pár pünkösdi kiskirály.

Hősök napját ünnepeljük ma meghatva, komolyan, teremjen már boldogságot, jó megértést, jobb világot a kiömlött vér folyam.

— A jövő héten Kalmár Pál, a rádió kedvence személyesen énekel Temesvárott. Szencziócs vendégművészek lépnek fel a jövő hét folyamán a városi színházban. Nem kisebb művészekről van szó, mint Kalmár Pálról, a rádió népszerű énekeséről, Tóth Erzsiről, akit ugyanazon a rádióból iszubbkomiszárust a rendőrség katoani stúdió karnagyáról, valamint Kende Mária-ról, a legnépszerűbb díszőzről. Kalmár Pál a legújabb dalait énekl. Jegyek 40—120 leies árig hétfőtől kezdve a színházi pénztárnál kaphatók.

## A nagy árzuhanás folytatása KLEIN Dávid áruházában

TIMISOARA, Józsefváros, Bonnáz-utca 14.

TELEFON 12—92.

ÁRKIVONAT:

TELEFON 12—92.

	Leitől	feljebb		Leitől	feljebb
Divat-batizst méterje	15		Fiukosztüm szövet 280, zeug	120, 180	
Karton és festő méterje	25, 30, 33		Trenchcoat	600 leitől	
Divat de'én ujdonság	25, 30, 35		<b>Fehérnemű-osztály:</b>		
Divat mosóselyem	50, 55		Alsónadrág rövid 40, hosszu 45		
Divat mosóujdonság	65		Alsónadrág gombos rövid 50 hosszu 90		
Nöiszövet	45, 55, 70		Férfing molinó	55 z-fir 70, 80	
Nöiszövet Flamingó	75, 85		Sport- és apacsing	100, 110, 120	
Férfiszövet gyapju	120, 150, 180		Zefiring 2 gallérral	145,	
Cérnaszövet duplaszélés	50, 65, 90		puplin-mellel	190	
Amerika vászon	5, 1		Fehéring aplikált 160, 2 gallérral	180	
Mosottvászon, fehér	22, 25, 30		Oxford és pupling ujdonság	250	
Batizstsiifon	28, 30, 35		Nöiing 70, nöinadrág himzett	40	
Inled I.	35, 40, 45		Kombiné 70, opál és tussor-		
Klot. duplaszélés, fekete	50, 60, 90		ból	110, 120	
Paplanklott szines	60, 70, 90		Selyemnadrág 70, selyem-		
Kombiné, batizst	23, 30, 35		kombiné	110, 120	
Kombiné, tussor	30, 45, 55		Netz ing 35, turistaing	65	
Grenadin, duplaszélés	45, 55, 70		<b>Kötött osztályból:</b>		
Lepedővászon 150 cm.			Férfi zokni 9—10, mintás	10, 12, 15, 20	
szélés, fehér	60		Zokerli	9, 12, 15, flor 20, 25, 30	
Zefir, kanavász	20, 22, 27, 32		Harisnya	15, musslin, 25, flor 40	
Liberti, seidin	35, 45, 50		Selyemharisnya, hiba nélkül		
Ingpuplin és Oxford	55, 65, 75			45 50, 90, 110	
Crepe de Chine I.	180, 200, 220		Sportharisnya	30, 40, 50	
Damasztvászon	60, 70, 75		Selyemsapka	45, 50, 55, kötött 30, 40	
Vattapaplan	300, 380, 450		Keztyű	25, 30, 35, himzett 35, 40, 50	
Kerti abrosz	110, 140, 150		Patentharisnya	8 leitől, számonkint	
Pohárkendő	15, 18, 25		2 leiel emelkedik		
Törülköző rojtos	22, 25, 30		Ruderleibl	25, apacsleibl 35.	
Vászoncipő gummitalppal, gyári áron.			<b>Vegyes:</b>		
Naponta ujdonságok!			Fejkendő	20, 25, 30	
Készruha-osztály			Selyemkendő	80, 100	
Férfi szövetöltöny	750, 850, 950		Zsebkendő	4, 6, 8, 10, selyem 15	
Férfi nyáriöltöny	300, 400, 550		Nyakkendő	5, 10	
Férfi bluz és nadrág	220, 250, 300		Magánkötő	15, selyem 20, ujdonság	
Férfi kőpenyeg, fehér, kék, fekete	250, 300		30. Sportöv	28, 35, diször, arany, ezüst 10.	
Férfinadrág szövetből	200, zeug 85		3 méter szövet öltönyre, az összes kellekekkel	585 lei.	

Mindig mindent a legolcsóbban!

## Rádió

Csütörtök. (Május 21.) Bukarest  
12 óra: Gramofonzene. 12 óra 50: Gramofonzene. 4 óra: Jazz-band. 6 óra 30: Délutáni hangverseny. 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: Giurto énekesnő dalestje. 8 óra 30: Szimfonikus hangverseny. 9 óra: Előadás. 9 óra 15: A hangverseny folytatása. Budapest. 9 óra 15: A Mándits szalonzenekar hangversenye. 10 óra 30: Hírek. 9 óra 45: A hangverseny folytatása. 12 óra: Déli hangszó az Egyetemi templomból. 12.5: Hangverseny Hegedüs Bébi és Weichherz Irén (hegedű) közreműködésével. 12 óra 25: Hírek. 12 óra 35: A hangverseny folytatása. 4 óra: Rádió szabadegyetem. 5 óra 10: A magyar földművelésügyi miniszterium előadásorozata. 5 óra 45: Emlékünnep az 1849 május 21-én Budavár visszavételénél esett és a tabáni temetőben pihenő honvédek sírjánál. 7 óra 45: Tibor Zoltán (ének) és Schulhof Ottó (zongora) együttes hangversenye. 8 óra 40: Lóverseny eredmények. 8 óra 45: A budapesti operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye Angello Kessisoglu zongoraművész közreműködésével. Utána hírek, majd Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye a Dunapalota-szállóból. Bécs. 11 óra: Gramofonzene. 12 óra: Déli zene. 3 óra 20: Délutáni hangverseny. 5 óra: Mesék. 8 óra 25: A volt népopera zenekarának hangversenye. 10 óra 25: Esti hangverseny. **Belgrád.** 9 óra: Pravoszláv istentisztelet. 10 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 45: A rádió zenekar hangversenye. 4 óra: Gramofonzene. 5 óra: Orosz népdalok. 5 óra 30: Szerb népdalok. 10 óra 50: Zenekari hangverseny. **Langenberg.** 8 óra: Zenekari hangverseny. 11 óra: Táncczene. **Milánó.** 7 óra 10: Tarka hangverseny. 8 óra 45: Operaelőadás. **Prága.** 7 óra 30: Vigopera. 10 óra 30: Zenekari hangverseny. **Strassburg.** 7 óra 45: Gramofonzene. 8 óra 30: Katonazene. **Toulouse.** 6 óra: Táncczene. 11 óra 20: Szimfonikus hangverseny. Varsó. 8 óra 30: Könnyű zene. 11 óra: Táncczene.

Péntek. (Május 22.) Bukarest. 12 óra: Gramofonzene. 12 óra 50: Gramofonzene. 4 óra: Délutáni hangverseny. 5 óra 15: Szórakoztató zene. 7 óra 30: Gramofonzene. 8 óra: A bérlő leánya című vigopera előadása. **Budapest.** 9 óra 15: Az első honvédegyalogezred zenekarának hangversenye. 9 óra 30: Hírek. 9 óra 45: A hangverseny folytatása. 12 óra: Déli hangszó az Egyetemi templomból. 12 óra 5: Szalonzenekari hangverseny magyar szerzők műveiből. 12 óra 25: Hírek. 12 óra 35: A hangverseny folytatása. 5 óra: Novella felolvasása. 5 óra 25: A budapesti Török dalkör hangversenye. A tenorszólist Mester Albert, a baritonszólist Tollasi István énekl. 6 óra 15: Hogyan él a pápa című felolvasás. 6 óra 30: Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye. 7 óra 30: Hubay Jenő: Az álarc című operájának előadása, utána hírek, majd a Fekes szalonzenekar, valamint Toll Árpád és Toll Jancsi cigányzenekarának hangversenye az Ostende-kávéházban Kalmár Pál (ének) közreműködésével. Bécs. 11 óra: Gramofonzene. 12 óra: Ariák és dalok. 8 óra 10: Vidám est. 8 óra

# Közgazdaság

## Az új cégjegyzési hivatal a kereskedelmi és iparkamara hivatalában a napokban már megkezdte működését

A temesvári kereskedelmi és iparkamara igazgató választmánya Baltescu János dr. elnöke mellett tegnap ülést tartott. Lendvai Jenő főtitkár indítványára az igazgató választmány jóváhagyta mindazokat az intézkedéseket, amelyek a kamara mellett létesítendő cégjegyzési hivatal működésének megkezdéséhez szükségesek. A cégjegyzési hivatal jun. elsején kezd meg működését és a kamara részletes utasításokat és tájékoztatást a sajtó, valamint az egyes érdekképviseletek útján ad az iparosoknak és kereskedőknek. A választmány jóváhagyta a cégjegyzési irodának 1.500.000 leiben megállapított költségvetését. Sebestyén Béla érdeklődésére Lendvai Jenő azt a felvilágosítást adta, hogy az új hivatal működése révén az ipartestületek jövedelme nem esik.

Napirenden Schön Ede indítványára szerepelt, aki a kamara útján ajánlja a kormánynak, hogy az összes bankbetétek biztosítására a Nemzeti Bank és a kormány égisze alatt biztosító intézet alakuljon, amely az összes bankbetéteket biz-

tosítaná, a befolyó biztosítási díjak körülbelül ötszáz millió lei erejéig mezőgazdasági és építkezési célokat szolgálnának és az új intézmény révén a piac visszanyerné nyugodtságát. Baltescu János dr. elnök indítványára a javaslatot kiadták a pénzügyi bizottságnak, amely a temesvári pénzügyi bizottsággal együtt foglalkozik a kérdéssel és a kamara legközelebbi ülésén visszatér az ügyre.

A választmány úgy döntött, hogy idén nyevénöt tanoncot küld Soborsinba nyaralni és pedig főleg munkanélküliek gyermekeit. Baltescu János dr. méltató szavakkal emlékezett meg Dobrovicescu Sztamate, a jegybankfiók nyugalmat vonult igazgatójáról, akinek jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Egyben üdvözölte Pop Valért, a bankfiók új igazgatóját, aki jogszerűtlen tagja lett a kamara választmányának. Végül az elnök közölte, hogy a választmány tagjai kötelesek a szenátorválasztásra Bukarestbe utazni és erre a célra fejenként háromezeröt száz lei költséget szavaztak meg.

Az üzletek zárórája. A munkaügyi minisztérium is foglalkozik az üzletek zárórájával és rendelkezésben közölte a bukaresti kereskedőkkel, hogy délután tizenkét, délután pedig hat óráig tarthatnak csak nyitva. Azokra az üzletekre nézve, amelyek azelőtt este nyolc órákor zártak, a minisztérium úgy intézkedett, hogy ezentul este hét órákor kötelesek bezárni. Valószínű, hogy a bukaresti kereskedőkre kötelező ezen megállapítások az egész országra érvényesek lesznek.

A temesvári husiparosok szakospartja Olariu Péter elnök távollétében Kiszling Vilmos elnöke mellett tartotta évi közgyűlést, amely kegyelettel emlékezett meg az elmúlt év halottairól, majd tudomásul vette a jelentéseket és a vezetőségnek köszönetet szavazott. A szakospart elhatározta, hogy a piacokon egy mézáró csak egy eladási helyet létesíthet és az esetleges visszaéléseket ellenőrzi. A részleges választások során Weisz Andrást és Martin Miklóst ellenőrökké választották. A választmány új tagjai Szücs György, Jovanovici Mihály, Massner Béla és Spitzer Ignác lettek. A tagsági díjakat 400, 250 és 120 leiben állapították meg.

Olcsóbb lesz a teheráru díjszába. Az államvasutak vezérigazgatósága elhatározta, hogy a teherszállítási tarifát az összes árukra vonatkozólag jelentékenyen lesz állítja. A vezérigazgatóság eafolja azokat a híreket, misztha csak egyes áruk szállítási díjtételeit csökkentenék.

**Saját gvértmányu légszekréneim**  
zománczott nikellezett alkatrészekkel, takaréktűzhelyek elsőrendű kivitelben, zománcozva legjutányosabb áron kaphatók

**Junginger Ferenc, épület, és mőlakatos**  
Temesvár-Gyár város, Kém utca 2 szám. .:

# Színház

## Ernani

### Diadalmas Verdi-est a színházban

A kolozsvári operai együttes negyedik vendégjátéka, Ernani, az osztatlan siker jegyében zajlott le a városi színházban. Badescu róli kell ez alkalommal elsősorban megemlékeznünk, akinek temperamentuma, heve és tehetsége kivételes lendületet adott az egész előadásnak. Végre egy igazi férfihang! Badescu valóban magával ragadó erejű hőstenor, organumának ereje, szépsége és érce diadalmas. Nem túloznak azok, akik Grozavescu méltó utódját látják benne. A fáradság legkisebb nyoma nélkül vitte végső diadalra szerepét dörgő tapsviharok közepette. M. Nestorescu méltó partnere volt. Ugy hangjának szépsége, mint előadásának tökéletessége révén mélyreható sikert aratott. Sochulski és Siomin markáns alakítást nyújtottak. A zenekar és karok Bobescu zseniális inicitív vezetése alatt valóban remekeltek. Olyan effektusoknak, fokozásoknak és dinamikai hatásoknak voltunk ezen este fultanui, amilyenek még az egész vendégszereplés folyamán nem volt részünk. A Verdi-stílus legstíbtább diadala volt ez a robbanó erejű zeneiséggel átszórt, magas hőfoku est.

Flaneur.

Alarcosbál, Verdi legnépszerűbb operája van műsoron csütörtök este. A vezetőszerepeket Aca de Barbu, Lia Pop, Arbore tenorista, akinek tanyaly a Trubadurban igen nagy sikere volt, Crisan és Siomesi énekliek. Widmann festőművész díszletei adnak keretet a látványos, szemképrázató kiállítású operának, amelyet Bobescu dirigál.

Tannhäuser, Wagner monumentális operáját mutatja be az opera, a címszerepben a világ egyik legnagyobb tenoristájának, Leuer Huberth kamaranékes, a bécsi Staatsoper tagjának fellépésével. Mimi Nestorescu és Soculschin mellett az opera legkiválóbb erői működnek közre Wagner remekművének előadásánál, amely pénteken este megy végbe.

Reinhardt válik. Reinhardt Miksa, a világhírű színházgátró és rendező, aki eddig magyar állampolgár volt, felvette a lett állampolgárságot. Reinhardt azért határozta el magát erre, mert így könnyebben válhat el mostani feleségétől. A nagy művész nemsokára újból nősül és feleségül veszi Thimig Helén ismert bécsi színésznőt.

## Szerkesztői üzenetek

Nyugdíjasok és köztisztviselők. A Déli Hírlap tegnapi számában megírtuk, hogy a nyugdíjasok és köztisztviselők járandóságait ezen-tul pontosan fizetik. Most már megvan erre vonatkozólag nemcsak a miniszteri rendelkezés, hanem a szükséges pénzösszeg is rendelkezésre áll.

B. Ferenc, Déva. A kérdezett hirdadás nálunk nem jelent meg.

St. M. gyógyszerész, Kolozsvár. Levelére érdemleges választ egy-két napon belül adhatunk.

## Apróhirdetések

### Alkalmazás

Szervezetlen nyomdászokat keres temesvári nyomda-vállalat. Cimeket „Nyomda” jellegre a kiadóba kérek.

### Állást keres

**Cipőfelsőrész**  
készítő, ki önállóan dolgozik, ki-sebb üzemből állást keres. Vidére is megy. Leveleket „Május” jellegre a kiadóba kérek. (1334)

### Adás-vétel

**Zongora**  
jó állapotban jutányos áron eladó. Cím a kiadóban. (1682)



**Mindenki megcsodálja**  
szőnyeg kirakatomat. Perzsa, géppel csomózott  
200x170 csak Lei 1700. Tessék megtekinteni. Sternberg (945)

### Butorok olcsó kiarusítása

kelyszüke miatt Győrffi testvéreknel, Gyárvaros, Rékásy ut. 4. (732)

**Kisebb családi ház**  
megvételre kerestek. Schusztar Gusztáv, I., Dóm-tér 16. (1353)

**Eladó**  
ház vendéglővel, inventárral, italmelési engedéllyel és külön 6 lakással és melléképületekkel. Avram Jurma, vendéglős, Rónáe. (1356)

**Butorok esőtömegből eladók.**  
Félvilágosítás délután 4 és 6 óra között. Alföldi Géza dr. Bely., Le-nau-tér 1. (Eisenstädter ház) (1357)

**Eladó**  
2 ház 160—160 négyzetöl területtel 50.000 és 30.000 leiert. Avram Jurma vendéglős, Rónáe. (1355)

**Eladó**  
Kitűnő karban lévő ebédő, uri szoba, szalagarnitúra, függönyök, szőnyegek, olajfestmények, csillárok, ebédő servicek és más lakásberendezési tárgyak. Megtekinthetők I., Piata Tepes Vodai. Eisenstädter-féle házban, házmesternél. (1358)

**Gyermekkoesi**  
keveset használt eladó. Megtekinthető d. e. 10—d. u. 3-ig, Széna-tér 8, I. em. (1359)

### Lakás

**Egy szobás lakás**  
junius 1-ére kiadó. Ugyanott ablakok eladók. IV., Rózsa-u. 2. új szám 3. (1242)

**Modern**  
2 szobás lakás, 1 szép üzlethelyiség kiadó. IV. (Fröbel-u.) 44. Str, Gen, Foch. (1346)

**Családi villában**  
3 utcai parkettás magas földszintes szoba, fürdőszoba, konyha, előszoba, cselédszoba és kert, junius 1-re kiadó. TMTE sport pálya, Str. Peles 4. 5 perc a Belvárostól. (1296)

# A Z Ő S D I Á K

Írta: KOMÁROMI JÁNOS

A DÉLI HIRLAP REGÉNYE

112. fejezet

— Ha kíváncsi vagy rá, most már elárulhatom, hogy zászlós voltam magam is a temesvári nehéztüzérségnél, de egy szép napon — magyarul szólva — megleptem. Másszóval: katonaszökevény vagyok. De lapulok is, mertha fölfedeznének, tudom, mi lenne a feleletük... Pulver und Blei!

Mudrony Sándor ezegyszer nem hitt nagy barátjának, aki kijelentette még, hogy a jövőre nézve lemondott minden belletristikáról. Mert úgy tud már írni, hogy fölösleges folytatnia tovább. „Amíg eddig mutatott föl a belletristikában, azzal lenyakazta a világ rakodtrekiabált összes fölhérszait. Ő bizony nem ír többet!

— Dehiszen Tolsztoj is írt, a-  
valy bekövetkezett haláláig! — jegy-  
ezte meg bártortalanul Mudrony  
Sándor. — Pedig ő a legnagyobb  
volt talán...

Kende Csaba azonban egyetlen  
mozdulattal leintett mindennemű  
okvetetlenkedést:

— Tévedés! Annyi tény, hogy  
Leo tata elég jól fogalmazott, Ken-  
de Csaba azonban jobban fogal-  
maz. Ha nagyon akarja!

Még aznap este megtudta Mud-  
rony Sándor a rendőrségi másod-  
riportertől; hogy Csaba fater leg-  
utóbb egy összegben kapta meg őt  
lázító vezércikkének honoráriumát  
ama moziújságtól, amelynek illusz-  
tris munkatársa volt mellesleg. Az  
forintokra rugott s ettől származó  
önérzetében akart bucsut inteni  
véglegesen a szépprózának, mint  
amely keveset hoz a konyhára...

Hogy ment el az a szeptember!  
Ezalatt az egy hónap alatt mind-  
össze egyetlen érdemleges levelet  
kapott szükebb hazájából. Szikora  
Mihály írta s lelkendezve értesít-  
ette kedves-egy komáját, hogy  
legutóbb Péry Pirivel találkozott  
négysemkőzt s a kis erdészlány  
akkor sirni kezdett előtte. De na-  
gyon!

Mudrony Sándor nyomban felélt:  
hogy Péry Piri nevét ne említsék  
többé előtte. Nem akar tudni róla!  
Eljött aztán a nap, amelyen elő-  
vette zöld katonaládikáját. És pak-  
kolni kezdett a ládikába.

Mert akkor már katonanótáktól  
zugott a világ.

Isten tudná csak, hol kezdte az  
első legény? Talán a gránic alatt,  
Zborónál, esetleg a turjaremetei  
völgyben... Bizonyos azonban,  
hogy a birodalom valamelyik szeg-  
letében keserves bucsuzkodó nótá-  
ra fakadt valamelyik katonának  
induló legény. Ezt a nótát átvette  
a második, a harmadik regruta, át  
az egész falu; a falutól a szomszéd

UTANNYOMÁS TILOS

falu s ettől a harmadik falu, egész  
járások bucsuzkodtak immár soha  
nem szünő, bus nótaszóval a régi  
szeretőiktől; utána vármegyék, és  
országreszek kezdtek jajongani a  
katonaladok tömegeitől. És mialatt  
a nyárfák meg a jegenyék haj-  
longtak az őszi szélben, a félvilág  
szédült a le nem írható bucsunótá-  
zástól: Bregentzöl Csernoviczig,  
Égertől Csikszeredáig dalolt mind-  
denki tarkójára csapott tenyérrrel,  
aki regrutának számított. A félvilág  
mozdult meg: a magyarok ma-  
gyarul fújták, a németek németül,  
a tótok tótul, a horvátok horvátul,  
a lengyelek lengyelül, a rutének  
ruténül. A vendek vendül... Az  
ereszkedő szélben kavargott már  
minden s egyszerre zugni kezdtek  
pályaudvarok várótermei, perrón-  
jai, vonatok kocsijai s mialatt  
anyák és leányok sirva jajgattak,  
valamelyik regruta új nótába kez-  
dett a vonat ablakában:

Mikor kezdtem a ládába pakkolni,  
Akkor kezdett édesanyám siratni...

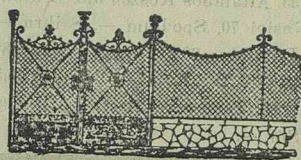
Abban a pillanatban belevágott  
valamennyi regruta:

Édesanyám, ne sirjon,  
Köszönöm a nevelést,  
Három évig nem eszem a kenyereit.

Messzi kaszárnyák felé mentek a  
gyalogosok, a tüzérek, a huszárok,  
a szanitészek, árkászok, szekere-  
szek, hogy beálljanak eszászari  
kosztba. Dörgött a szél, bakaköpe-  
nyegszinű felhők görögtek a tor-  
nyok felett, katonáénekektől zugott-  
zugott minden s a pályaudvarok  
várótermeiben, perrónjain, ellenke-  
ző irányu vonatokból, városok pi-  
cain, faluk alvégein ugyanakkor  
mentek hazafelé az öregcsontok s  
harsanó daluk versenyt-jajongott  
az őszi orkánnal:

Kattarói kikötőben  
All egy hadihajó,  
Közepibe, négyszögibe  
Nemzetiszin zászló...  
Ahogy idáigérték volna, könnye  
esordult ki sok-sok kiszolgált le-  
génynek:

Fujja a szél, fujja,  
Hazafelé fujja,  
Hároméves öregbakák  
Mennek szabadságra...  
... A költő is, amint e régi em-  
lékeit röjja, úgy érzi, hogy vissza-  
fiatalodik tizenölc esztendő s  
megfrissül a régi emlékekben. Író-  
asztala eltűnik előle, nem érzi többé  
térdben és könyökben a eszűt, me-  
lyekre régi csatákon tett szert. Ott  
masiroz lelkesen a regruták mene-  
tében, félrecepott kalappal s szil-  
laj erővel fujja ifjuságuk dalait...  
Október elseje van ismét, megmoz-  
dul a birodalom minden bevonuló



Vaskapuk, ajtók és diszkerítések  
sodronyfonalbetéttel rendkívül előnyös árakban

**Bozsák M. és Fia R.-T. cégnél**  
sodronyáru és vasrézbutorgár  
Nagy készletek! Mintalap és árjegyzék ingyen!

Prompt szállítható.

Gyár és főlerakat: Temesvár-Gyárvaros, Alsó árok-utca 10. szám.  
Fiók: Józsefváros-Hunyadi-u. 16. sz.

katonája, riasztó daloktól nyugt-  
lan a félvilág, mert a félvilág  
villognak tompafényű szuronyain  
Teremtőm-Uram, hej: a Ferenc J  
zsef világa volt ez!

Az indulási-nap délelőttjén Mu-  
rony Sándor elbucsuzott igazgat-  
jától, szerkesztőjétől és kartársa-  
tól, miután előbb fölvetta a fizet-  
ését. Mindnyájan biztosították, hog-  
gondolni fognak a megélhetésére i-  
mig ő idegen országok végtelenjé-  
ben fog szolgálni cs. és kir. profu-  
ton.

(Vége köv.)

### Modern lakás

7 helyiségből áll, egészségi szem-  
pontból a legjobb erzsébetváros  
helyen, 2 utcai szoba, előszoba, für-  
dőszoba, ugyanott szuterén laká-  
olcsón kiadó. III., Kereszt-tér 2.  
(1354)

### Különféle

#### Elveszett

19-én hajnalban a Boesa Montana  
- temesvári uton, egy zsákban két  
ponyva, az egyik használt, a má-  
sik csikos vadonatu 5 méter széles,  
450 cm. hosszú, Szuszedik Anna,  
Löffler Jakob és fiai R. T. Temes-  
vár, IV., Bulev. Berthelot 11. sz. e-  
lirat van rajta. Megtalálójá 1000  
ei ellenében Szuszedik Anna, III.,  
Iris-u. 14. alatt adja le. (1349)

### Modern új irodahelyiségek

a  
**BANCA DE CREDIT  
ROMÂN S. A., Sucursala**  
Piata Libertatii 3. szám alatti  
házában azonnal kiadók.

## APOLLO-MOZI:

Május 21, 22, 23, 24.

# Dr. Fu Manchu

Érdekesítő német be-  
szélt bűnügyi dráma

A főszerepekben:

**Neil Hamilton,  
Warner Oland,  
Jane Arthur.**

Paramountfilm Bucuresti.

Az előadások kezdete:

5, 7, 9 órakor.

Vasárnap:

3, 5, 7, 9 órakor.